

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА СДРУЖЕНИЕ
"АСОЦИАЦИЯ ЗА ИНСУЛТ И АФАЗИЯ"
за 2023 година

ЕИК – 206238715

Сдружение „Асоциация за инсулт и афазия“ е регистрирано на 25.09.2020г. със седалище гр. София, бул. „Европа“ 176 . Сдружението има избран Управителен съвет с председател г-жа Дорина Добрева. Ръководният орган взема всички важни решения за дейността на сдружението, включително и финансовата и счетоводна отчетност.

Ръководството е създадо адекватна за дейността система за отчитане на активите, пасивите, приходите и разходите на сдружението. Счетоводното обслужване се извършва от специализирано счетоводно предприятие , спазвайки всички общи и специални счетоводни стандарти и други нормативни изисквания.

Анализ на дейността за 2023 год.

Третата година от създаването на АИА премина в условията на продължаваща борба за устойчивост на организацията при устойчива тенденция на нарастване на случаите с инсулт. Въпреки трудностите, свързани с осигуряване на бюджета на организацията, ръководството потърси възможности за привличане на кадри за повишаване на административния капацитет. Поетапно бяха привлечени експерт социологически и правни дейности, социален работник в социална услуга и координатор на социални дейности. Това решение бе мотивирано и от нуждите за кадрово обезпечаване във връзка с кандидатстването с проект „Бъдеще за децата лишени от родителски грижи“ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021–2027, процедура BG05SFPR002–2.003, „Бъдеще за децата“. Проектът бе одобрен за финансиране, но за съжаление остана

сред резервите, поради изчерпване на бюджета на програмата. Липсата на устойчиво финансиране бе решаващ фактор за невъзможността да бъдат задържани привлечените служители. Въпреки относително краткия си престой всеки от тях, в рамките на своите компетентности, допринесе съществено за организацията. Правният експерт проведе мащабно проучване по ЗДОИ, в резултат от което се потвърдиха негативни фактори за заболяемостта с инсулт в страната. Например за последните 5 години бе констатирано, че от РЗИ не е отпечатан и разпространен нито един материал за превенция на инсулта. Отново благодарение работата на експерт Социологически и правни дейности бяха изготвени и сключени споразумения за сътрудничество с ключовите областни градове в страната. Работата на социалния работник бе изключително полезна за развитие на Националната линия за подкрепа на асоциацията (0700 11 404)¹, а координаторът социални дейности подпомогна участието на АИА в благотворителни базари, като „Горешляци“ – гр. Баня, Фестивал на занаятите и изкуствата (29.06.-02.07.2023г.) – гр. София, Панаир на изкуствата – Орешак (12-15.08.2023г.), както и на Немски Колеген базар (18-19.12.2023г.) – София.

Недостига на административен капацитет бе компенсирал с повишаване на усилията и натоварването на всички в организацията, както и с привличането на доброволци, които оказали особено решаващо значение за реализацията на кампаниите на организацията.

В началото на месец февруари, екипа на АИА повиши своята квалификация във връзка с предоставянето на социални услуги, участвайки в обучителен семинар „Стандарти за качество на социалните услуги. Мониторинг и контрол на предоставяните социалните услуги“, организиран от АКСУ. В рамките на обучението бяха застъпени теми, като „Качество, ефективност, контрол и мониторинг на социалните услуги“, „Система за управление на качеството“, „Стандарти за качество на социалните и интегрираните здравно-социални услуги“, „Основни принципи за разработване на Програми за развитие на качеството на социалните услуги“, „Контрол и мониторинг от доставчиците на социални услуги“, „Контрол и мониторинг от общината“ и др.

¹ През 2023 г. на Националната линия за подкрепа са постъпили повече от 140 различни случая.

През изминалата 2023г. АИА не измени на своя стил, като създаде нови иновативни инструменти за борба с инсулта и разви съществуващите.

Емблематичен пример за нови инициативи е реализирането на първото „Училище за пациенти“ или среща за ориентация, което се проведе на 15.02.2023г. В УМБАЛ „Св. Анна“ – София. Съвместно с Българското гружество по инсулт (БДИ), присъстващите повече от 50 преживели инсулт и техни близки и/или болногледачи, лекари и логопед-афазиолог бе разяснено какво представлява заболяването, как протича неговото лечение и възстановителен процес, на каква подкрепа могат да разчитат пострадалите и техните семейства. За съжаление инициативата не успя да се превърне в периодична през изминалата година, но удовлетворителните оценки за провеждането на първото ѝ издание, получени и от ръководството на УМБАЛ „Св. Анна“ – София и от медицинското съсловие на БДИ оставят надежди за превръщането на училището за пациенти в добра практика за водещите неврологични клиники в страната.

Друга нова инициатива на АИА през 2023 г. бе провеждането на първия обучителен семинар за арт терапевти „Арт терапия след инсулт – Въведение“ (28.09.2023г.). На семинара повече от 10 млади специалисти –арт терапевти получиха специфични познания за работа с хора след инсулта, техните близки или болногледачи. Така се постави началото на школата за създаване на кадри на АИА в областта на АРТ терапията след инсулт. Сред лекторите бе доц. Александра Иванова, дългогодишен преподавател по арт терапия в Нов Български Университет.

Същевременно бе разгърната програмата за превенция на Асоциацията „И АЗ!“, като лекции бяха проведени в „Девин“ АД, А1, Сервие, Конфиндустрия България и Българска стопанска камара. По тази инициатива бяха обхванати повече от 200 заети лица в съответните организации.

Асоциацията за инсулт и афазия разгърна още повече своите кампании, като от една страна разшири мащаба на провежданите до сега две – по повод Европейския и Световния ден за борба с инсулта. От друга страна към тях причисли и нова кампания, включвайки се за първи път в Световната седмица за информираност за мозъка (13-19.03.2023г.). В тази нова кампания се включиха 65 общини в страната. Кампанията бе широко отразена в медиите, като повиши сериозно интереса към темата.

Най-сериозно развитие през годината имаше кампанията по повод Европейския ден за информираност за инсулта, преминал под мотото „Живот след инсулт“. За първи път кампанията бе проведена от избрана за целта столица, като първата в историята столица на кампанията бе определена да бъде гр. Велико Търново. В програмата бяха включени: открита приемна пред Катедрален храм „Успение Богородично“, за първи път в страната се отслужи в същия храм молебен за пострадалите от инсулт и техните близки. В Община Велико Търново бе официално представен меморандум за сътрудничество, а в заключителните часове на деня в галерия „Рафаел Михайлов“ бе представена изложбата „Животът след инсулт – съзидателен“ с авторски платна на Донка Димитрова (пострагала от инсулт).

Иновация бе създаването и въвеждането в експлоатация на 26 групи в социалните мрежи за взаимопомощ – за всяка област в страната.

На 12.05.2023 г. в гр. Баня при изключителен интерес бе учредена първата група за подкрепа след инсулт, на която актрисата Йоана Буковска представи автобиографичната книга на Шарън Стоун „Красотата да живееш два пъти“.

За първи път в рамките на кампанията, лекари от София, Пловдив, Шумен, Нови Пазар и Варна се включиха с безплатни прегледи за първична и вторична превенция на инсулта.

В кампанията се включиха общо 115 общини в страната и 2937 пощенски клона.

Третата кампания за годината, традиционно бе посветена на Световния ден за борба с инсулта – 29 октомври. През изминалата година мащаба в страната се разви максимално достигайки 230 общини в страната и 2937 пощенски клона. Кампанията представи две нови инициативи: Пациентски ъгъл – физическа конструкция, предназначена да обособи малко пространство за сядане във всяка неврологична клиника в страната, в което пространство се предлагат наръчници за пациента – отпечатани книги на библиотечен принцип и напълно безплатни за сваляне чрез QR код. За съжаление до края на годината не успяхме да привлечем нужното ни финансиране, за да осъществим този проект, но по време на Първия конгрес по инсулт, ъгълът бе представен физически.

Втората иновация на кампанията бе създаването на мобилната инсталация „Пътека на знанието“. На тази 8 метрова пътека са разположени информация за инсулта, неговите

рискови фактори и как те да бъдат избегнати, симптомите на инсулта и какво да бъде правилното ни поведение и накрая кратък тест за определяне на това дали симптомите са били запомнени. Тази иновативна инсталация не е ограничена като аудитория за приложение. За първи път тя бе представена на 14 ноември в най-голямото средно училище на Балканския полуостров – 78 СУ „Христо Смирненски“ – гр. Баня.

Асоциацията за инсулт и афазия положи особени усилия да поддържа темата за инсулта във фокуса на обществените дебати. За целта бе разширено съдържанието на интернет страницата на АИА и бяха публикувани по-често новини, а особен акцент в усилията бе поставен върху работата със социалните мрежи.

За първи път АИА проведе интервюта със специалисти, в отговор на засиления интерес на потърпевшите от инсулт в страната. На 10.05.23г. бе публикувано интервю с г-р Иво Петров от гр. Шумен на тема „Инсултът през погледа на специалиста“. Доцент Дарина Георгиева от УМБАЛ „Св. Марина“ – гр. Варна даде важни насоки за превенция на риска от инсулт през летния сезон в публикацията „Инсултът и лятото – съветите на специалиста“. На 27.07.23 г., сертифицираният нутриционист – диетолог Дочка Ангелова, сподели в нарочна публикация „Препоръки за здравословно хранене след инсулт“. Тези препоръки бяха пригрозени от седмично меню, комплектовано с рецепти за приготвяне на ястията.

Информираността на обществото за инсулта и афазията бе във фокуса на редица полезни публикации в страницата на Асоциацията в социалните мрежи в началото на месец септември. В тях бяха предоставени съвети за комуникация със засегнатите, както и полезни разяснения за състоянието на засегнатите от инсулт.

Признание за заслужаващата се роля на Асоциацията за инсулт и афазия бяха получените покани за участие, като например в юбилейната конференция „20 години сдружение „Алцхаймер България“, проведена в Домът на Европа в гр. София, Откриването на изложбата „Българският жестов език – пълноценно общуване за всички“ в гр. Благоевград и „Балканска ендоваскуларна академия“ – София. Засилващите се обществени позиции на организацията и добрата работа с Министерството на здравеопазването и останалите институции и организации, продължиха да оказват положително въздействие върху резултатите от дейността на АИА. Доказателство за това

е и предоставянето на самостоятелен пациентски панел, модериран от АИА на Първия национален конгрес по инсулт, организиран от Българското гружество по инсулт. В рамките на това събитие се отзоваха по покана на Асоциацията г-р Антония Нучера, невролог от Италия и г-н Клаудио Марци, преживял инсулт и ръководител на организация за инсулт в гр. Ферара – Италия. Приветствия за събитието бяха получени от г-жа Шийла Мартинс, президент на световната организация за инсулт и от г-жа Хариклия Проиос, президент на Европейската пациентска организация за инсулт.

В международен план, Асоциацията бе изключително активна. След избирането на председателя на АИА, инж. Добрева за член на УС на SAFE през 2022г., през изминалата година гоиде ново признание за работата ѝ, като тя бе определена за Национален координатор на Европейския план за борба с инсулта SAFE от пациентската квота. В това си качество, г-жа Добрева участва в срещата на Националните координатори в гр. Рига от 20 до 22 март 2023г., където представи с презентация проблемите пред разработването на Национален план за борба с инсулта.

SAFE проведе едно общо събрание и три заседания на УС през годината, както и издание на ELASF – Европейски форум за живот след инсулт – гр. Барселона (10.03.2023). В това издание на форума, АИА участва с постер за арт терапия, който бе високо оценен от посетителите, макар и да не бе премиран от журито.

На 19.06.2023 г. се проведе Общо събрание на SAFE онлайн, на което бяха попълнени свободни позиции в Управителния съвет.

В Рим (07-08.09.23г.) на редовна среща на организацията. инж. Добрева презентира напредъка на България в борбата с инсулта.

Най-отговорните задачи пред международната дейност на организацията бяха свързани с представянето на проблема инсулт, в контекста на сърдечно-съдовото здраве, в рамките на инициатива, водена от европейския алианс за сърдечно-съдово здраве EACH. На 12 декември 2023г. в Страсбург, в сградата на Европейския парламент бе представена изложба-инсталация под надслов „Vote Cardiovascular Health 2024“ (организирана със специалното участие на евродепутатите Елжбета Лукачиевска (Полша) и Рагка Максова (Чехия). Депутатите в Европейския парламент Раган Кънев и Андрей Ковачев, Илхан Ключук, Петър Витанов и др. се запознаха с инициативата, като бяха

интервюирани лично от г-жа Добрева. Работата бе изключително ползотворна, като говеде до ангажирането на Андрей Ковачев с каузата.

На 15 декември 2023 г., Асоциацията за инсулт и афазия стана съучредител на Националния алианс за сърдечно-съдово здраве, заедно с националното кардиологично дружество, Български червен кръст, Българска стопанска камара и повече от 40 други организации.

Медийното отразяване на организацията бе категорично по-осезаемо спрямо предходната година, като за 2023г. са дадени повече от 20 телевизионни и радио интервюта, дейността е била отразена в над 300 публикации в различни медии, в т.ч. на заглавни страници на ежедневници.

В края на годината, като заслужено признание за дейността ѝ през годината, инж. Дорина Добрева бе отличена с наградата на Конфиндустрия България за социален принос в общността.

Предизвикателствата, които остават през 2024 г. могат да бъдат обобщени като:

- Консолидиране на финансова подкрепа за осигуряване на устойчивост при адекватен административен капацитет на организацията;
- Договаряне събирането и анализирането на адекватна статистика по отношение на инсулта в страната;
- Създаване на национален план за борба с инсулта;
- Привличане на членове в организацията;
- Активна работа по места с членовете на АИА;
- Развитие на социалните услуги на Асоциацията за инсулт и афазия;
- Развитие на външните партньорства;
- Повишаване на ефикасността в работата с институциите;
- Разширяване на мрежата за сътрудничество;
- Постигане на по-осезаема подкрепа за пострадалите.

През 2023 г. Сдружение „Асоциация за инсулт и афазия“ има реализирани приходи от нестопанска дейност – дарения без условия от физически и юридически лица, които са сподвижници на идеите на сдружението. Приходите реализирани от стопанска дейност са от продажба на авторски произведения изработени от членове на сдружението

и предоставени за размножаване върху различни продукти /шалове, подложки за хранене, одеяла/. Стопанската дейност е в унисон с извършваната нестопанска дейност и печалбата от нея се използва изцяло за каузата на асоциацията. Размерът на приходите от стопанска дейност за 2023 е 4 хил. лв.

Размерът на приходите от нестопанска дейност под формата на гарения е в размер на 32 хил.лв.

Разходите на „Асоциация за инсулт и афазия“ са изцяло в съответствие с нормите и разпоредбите на Закона за Закона за счетоводството, Закона за сдруженията с нестопанска цел, устава и вътрешните разпоредби приети от общото събрание.

Общият размер на разходите за стопанска дейност е 4 хил. лв.

Активно извършваната дейност по информирание за превенция на това коварно заболяване и подкрепа пострадалте от него увеличи размера на разходите за ностопанска дейност през 2023 г.

В цялата си дейност сме прилагали изискванията на действащото законодателство, като сме организирали съответната счетоводна отчетност. Изградената система за документооборот гарантира вярно представяне на дейността в годишния финансов отчет.

Дата.: 11.07.2024

Председател:.....

/Дорина Добрева/